

Projekt:

Lavbundsprojekt ved Herningsholm Å Skibbild Enge

Lodsejermøde 21.05.25

ENVIDAN

Vi er 500+ medarbejdere med fokus på afløb, klima, vand, spildevand, natur & vandløb samt energi.

Vi tilbyder planlægningsbistand, teknisk rådgivning og totalleverancer.

Lavbundsordningen

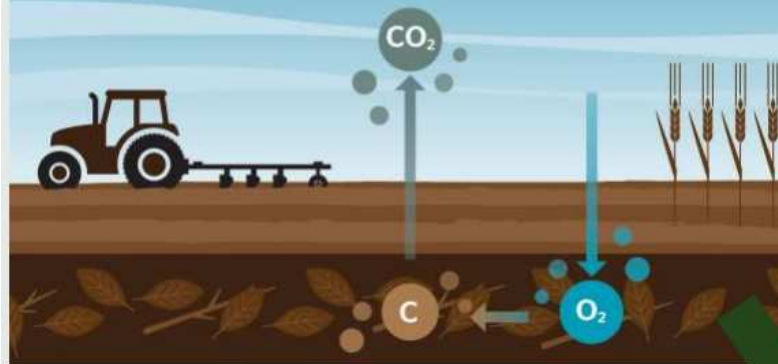
Formålet med lavbundsordningen er at genskabe naturlige vandforhold, de steder i landskabet, som er velegnede til det.

Når naturlige vandforhold genskabes, så tilbageholdes kulstof i jorden.

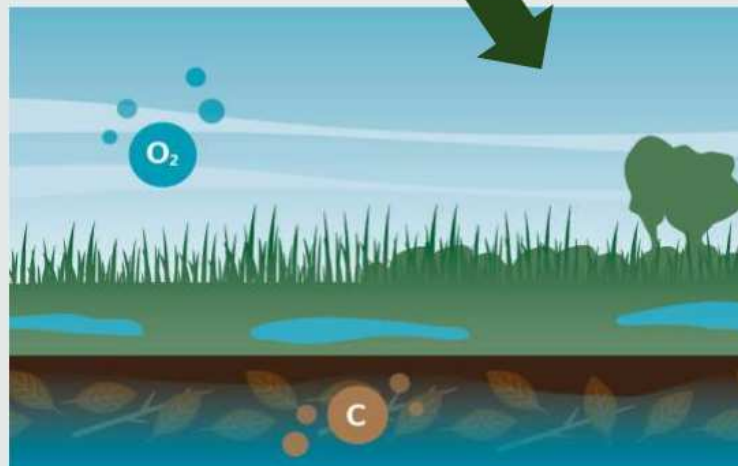

Dyrket jord til lavbundsområde

Fra dyrket tørvejord til genskabt lavbundsområde med tørveophobning

Opdyrket veldrænet tørvejord
Når tørvejorden er veldrænet og dyrkes kan ilt nå ned til døde planterester i jordbunden.
Planterester indeholder kulstof (C) og når dette nedbrydes af mikroorganismer frigives CO₂ til luften

Dræn afskæres/sløjfes
Afvandingsgrøfter sløjfes
Vandløbsbunden hæves
Permanent ekstensivering af arealdriften
naturlig vandstand i området genskabes

Når tørvejorden er våd kan ilt dermed kan ilt fra luften ikke nå ned til planteresterne, og kulstof er dermed fortsat bundet i jordbunden tørvejord

Forundersøgelsen

Formålet: At afdække om der teknisk, lodsejermæssigt og biologisk er potentiale for et projekt.

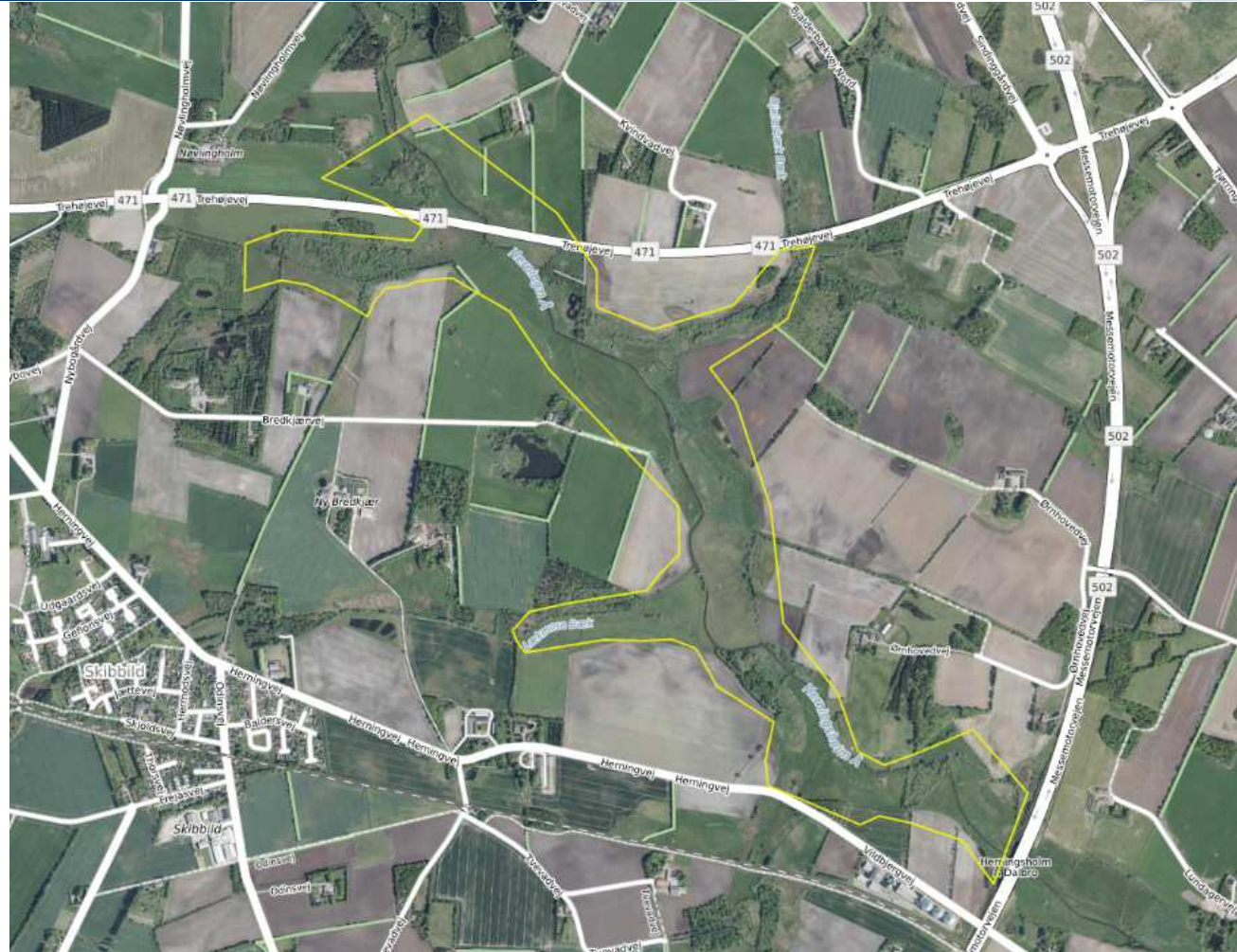
Forundersøgelsen skal danne grundlag for kommunens ansøgning til staten...
...samt danne grundlag for detailprojekteringen og slutteligt om muligt en realisering af projektet.

Faser i forundersøgelsen

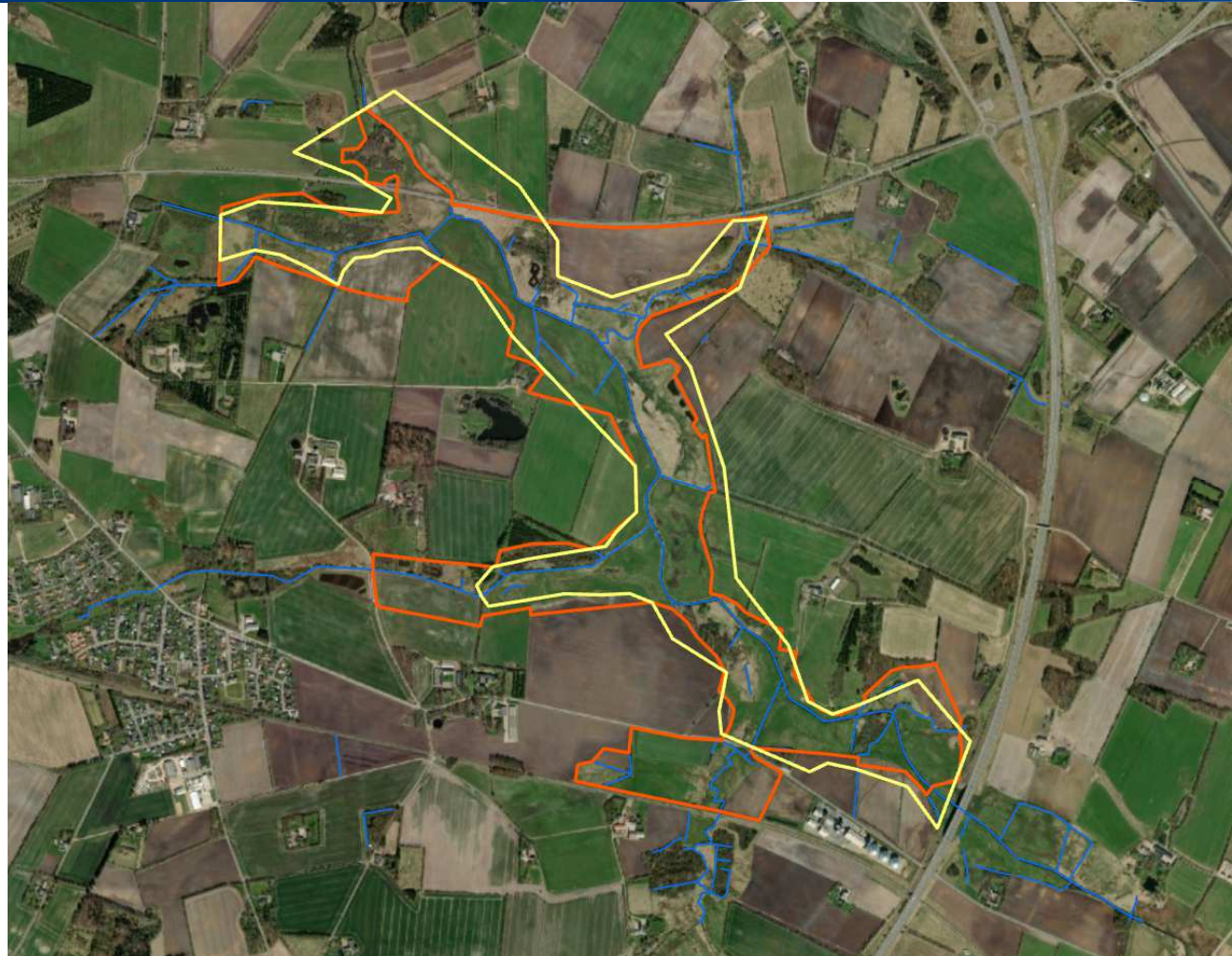
1. Opstart, beskrivelse af nuværende forhold
2. Prøvetagning
3. Projektmuligheder
4. Lodsejerdialog
5. Tilretning
6. Afrapportering

- 120 ha
- 5 vandløb samt grøfter og drænsystemer
- § 3 beskyttede natur
- Vej og motorvej

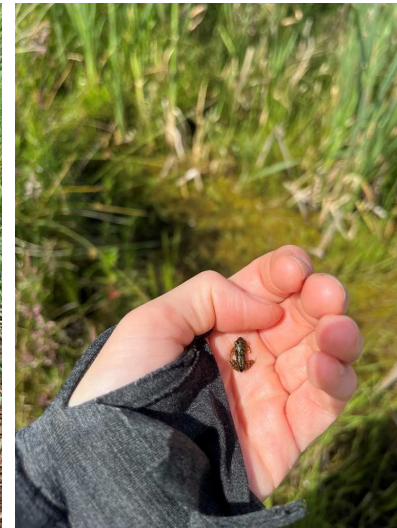
Projektområdet

- 135 ha
- 5 vandløb samt grøfter og drænsystemer
- § 3 beskyttede natur
- Vej og motorvej

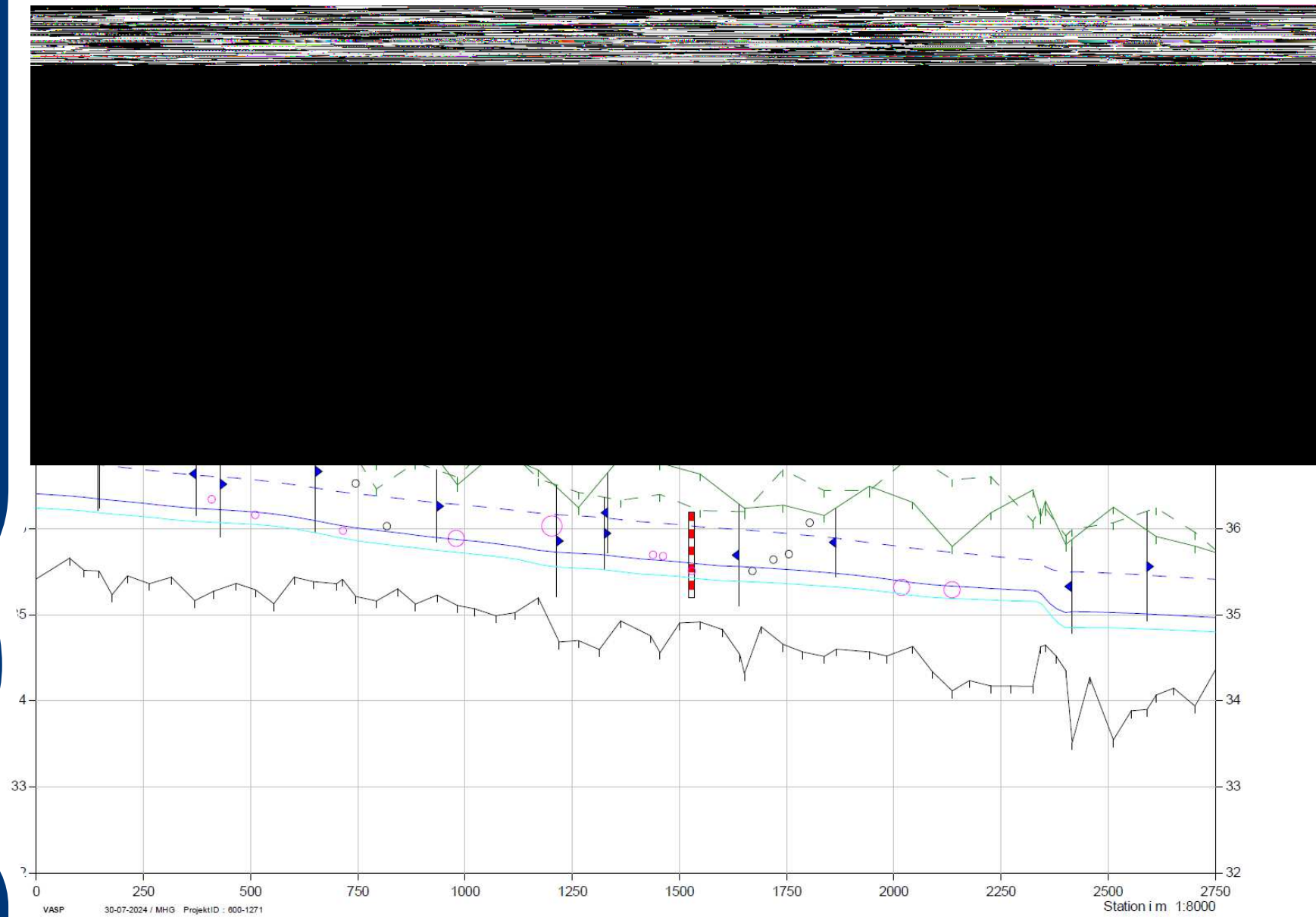

Dataindsamling og prøvetagning

- Opmåling af vandløb, dræn, brønde og terræn med GPS
- Indsamling af jordprøver (46 jordprøver og 21 kulstofprøver)
- Besigtigelse af natur og registrering af levesteder
- Indhentning af LER og drænkort fra det gamle Hedeselskab

Opmåling af vandløb

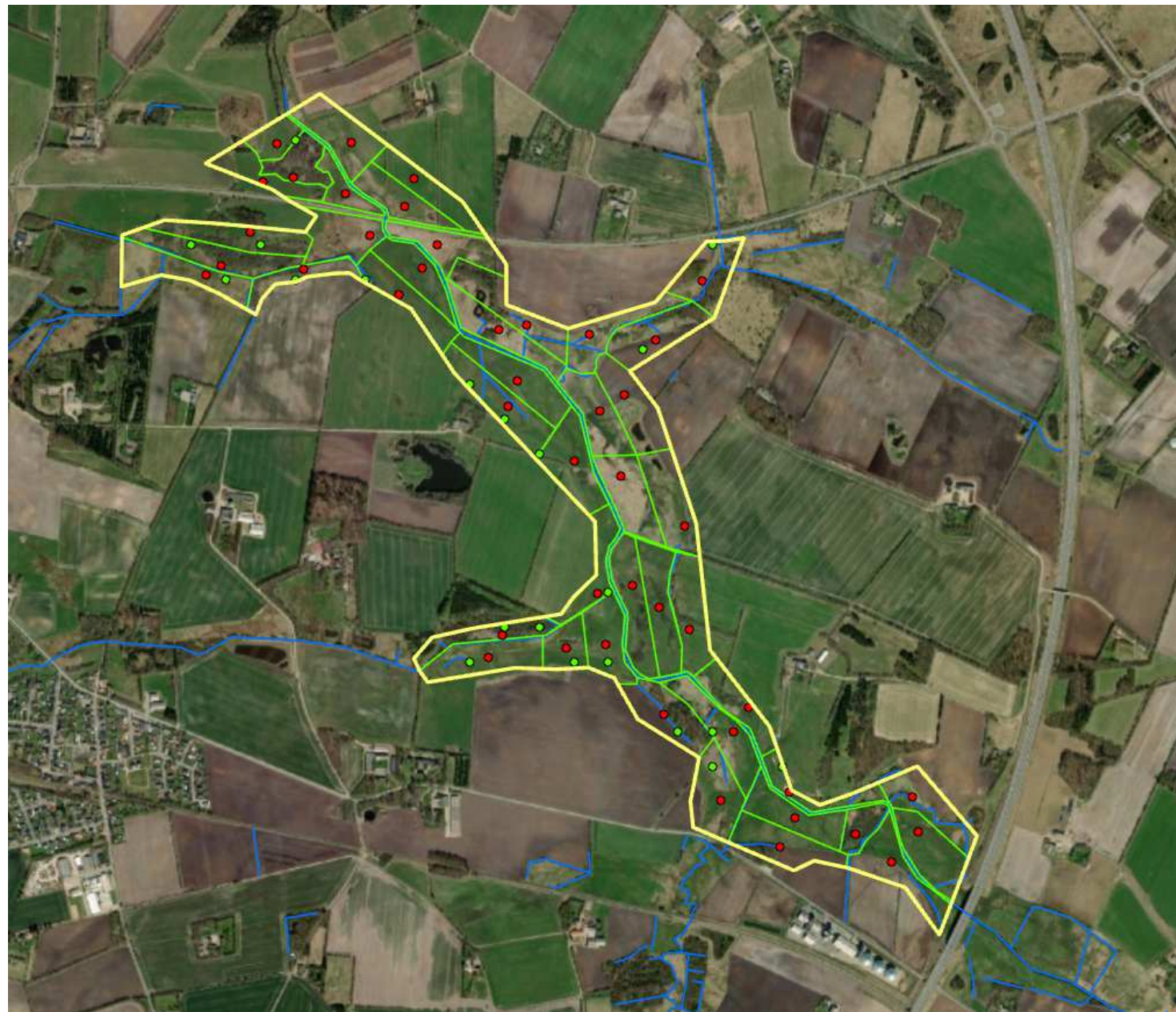

Dræn og brønde

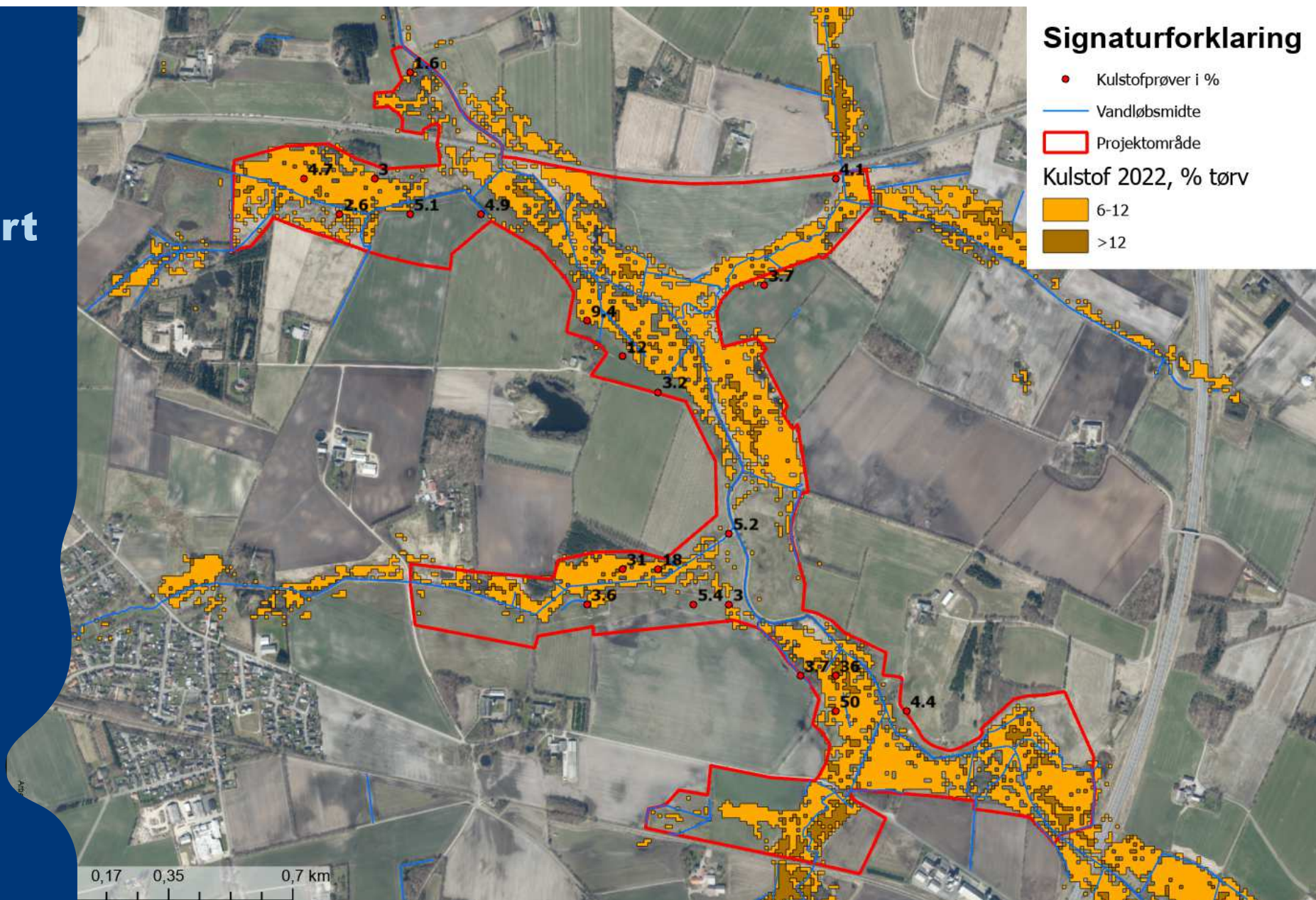

Jordprøver

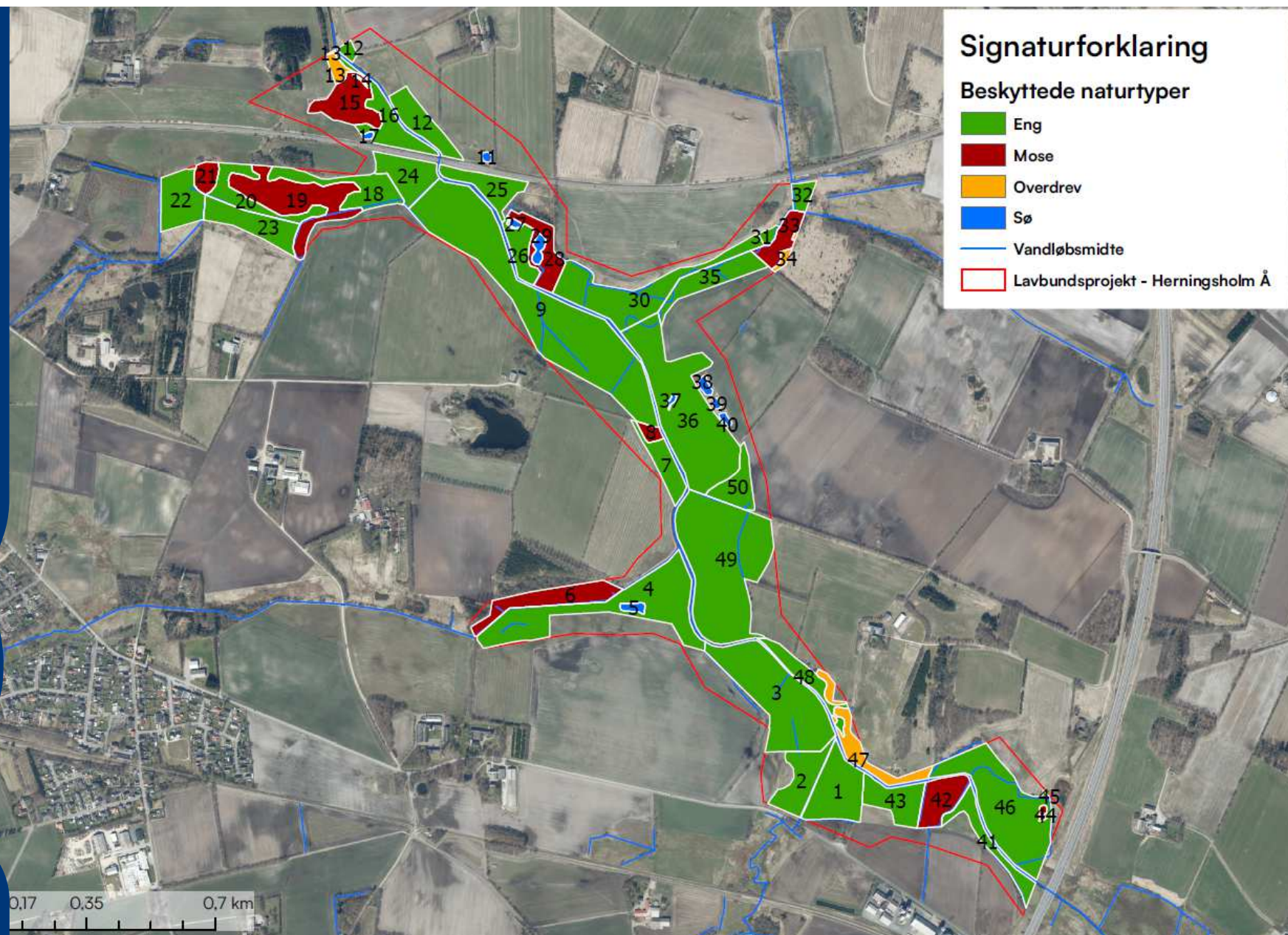
**Fosforprøve
Kulstofprøve**

Kulstofkort

Beskyttet §3 natur

Projektforslag

- Genoprette den naturlige hydrologi, hvor det er muligt
- Vådgøring af tørvejord og fjerne kvælstof fra oplandet
- Lodsejerønsker og bekymringer
- Andre interesser, bindinger, lovgivning m.m.

Projekttiltag

- Genslyngning af vandløb på delstrækninger (Herningsholm Å, Skibbild Bæk, Lækmose Bæk og Bæk øst for Nøvling)
- Hel eller delvis sløjfning af grøfter
- Sløjfning af dræn indenfor projektområdet
- Overrisling med drænvand fra udefrakommende dræn
- Udlægning af gydegrus til fisk

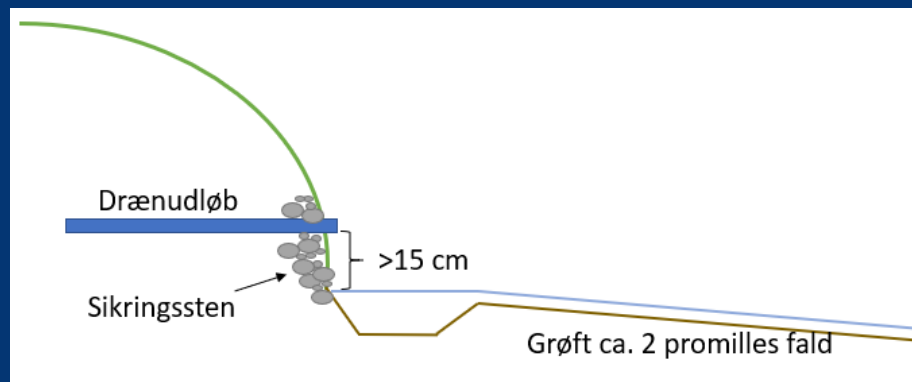
Genslyngning

Sløjfning af grøft

Overrisling med drænvand

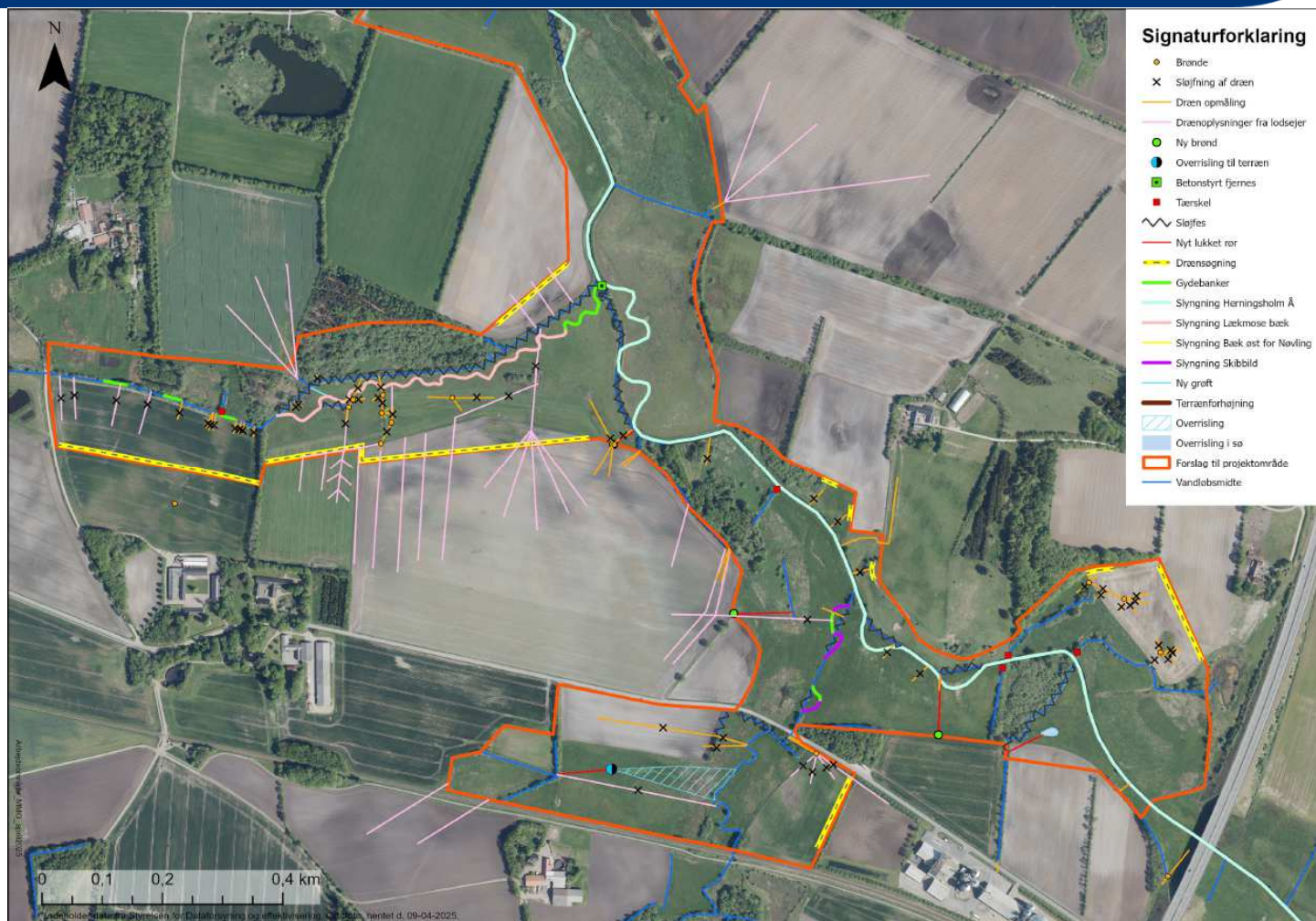
Overrislingsområde

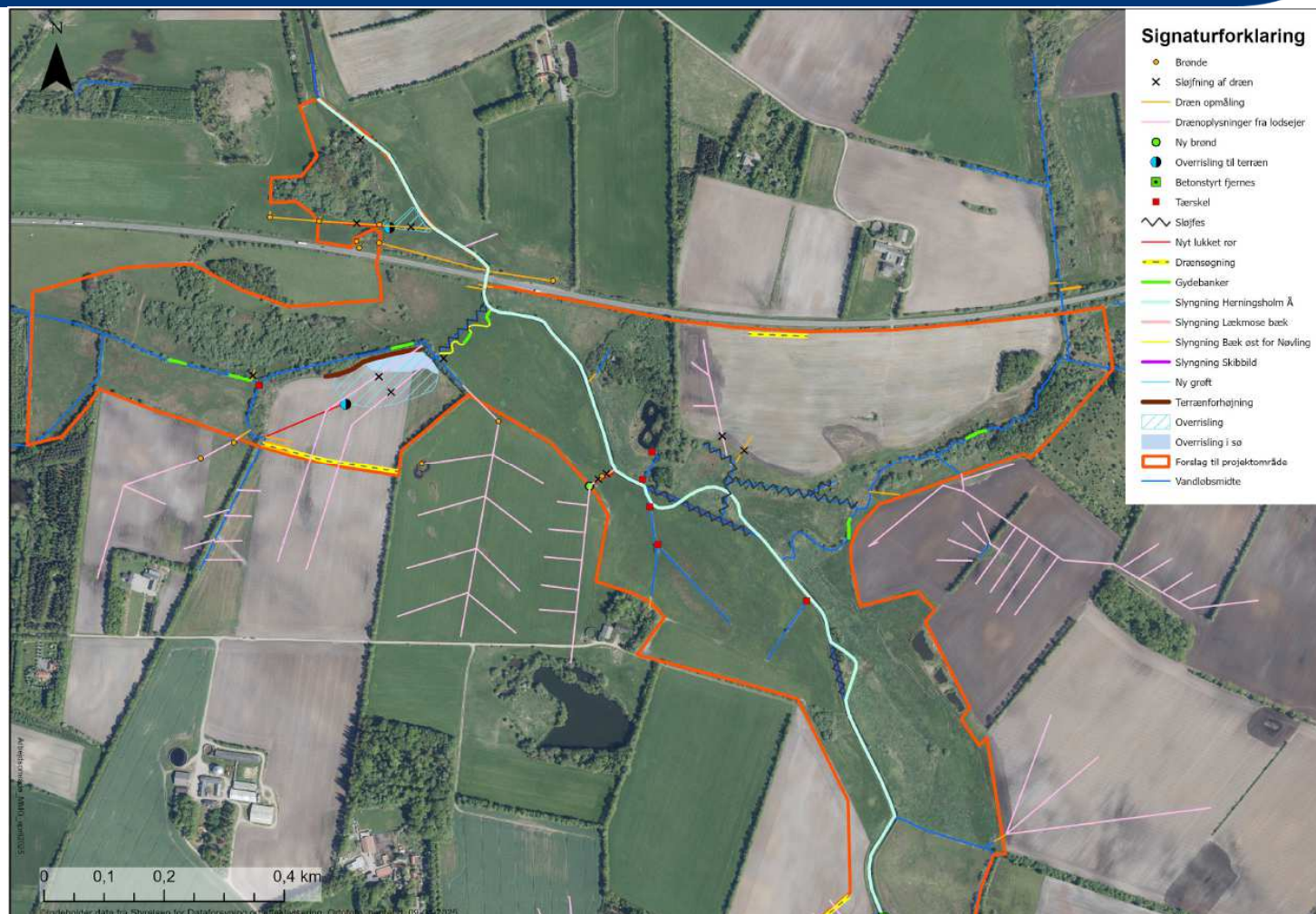
Gydegrus i vandløb

Projekttiltag

Projekttiltag

Konsekvenser

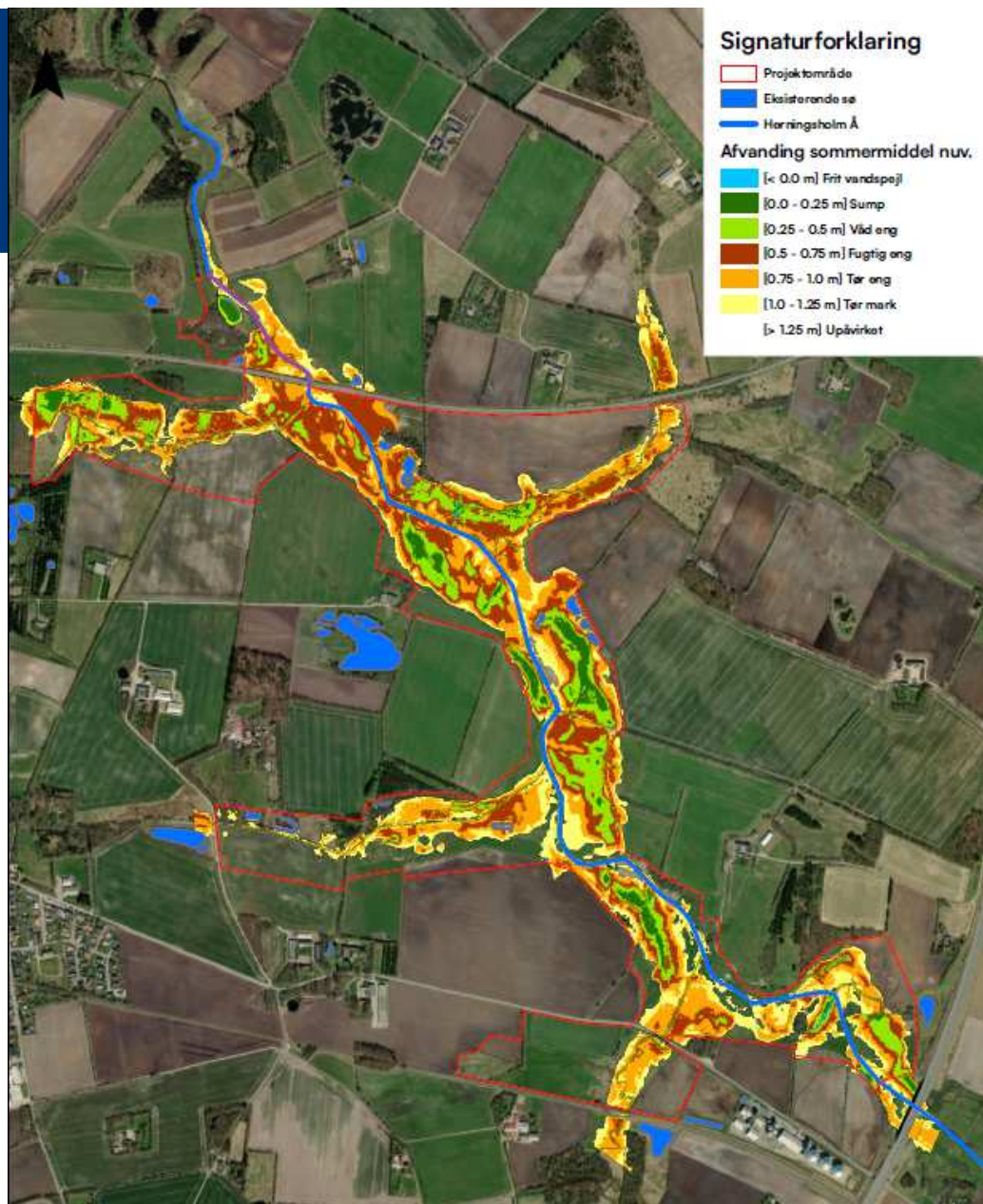
- Afvandingsmæssige konsekvenser
- Kulstof, kvælstof og fosfor
- Naturværdier
- Tekniske anlæg

Signaturforklaring

- Projektområde
- Eksisterende se
- Herringsholm Å

Afvanding sommermiddel nuv.

- [< 0.0 m] Frit vandpejl
- [0.0 - 0.25 m] Sump
- [0.25 - 0.5 m] Våd eng
- [0.5 - 0.75 m] Fugtig eng
- [0.75 - 1.0 m] Tør eng
- [1.0 - 1.25 m] Tør mark
- [> 1.25 m] Upåvirket

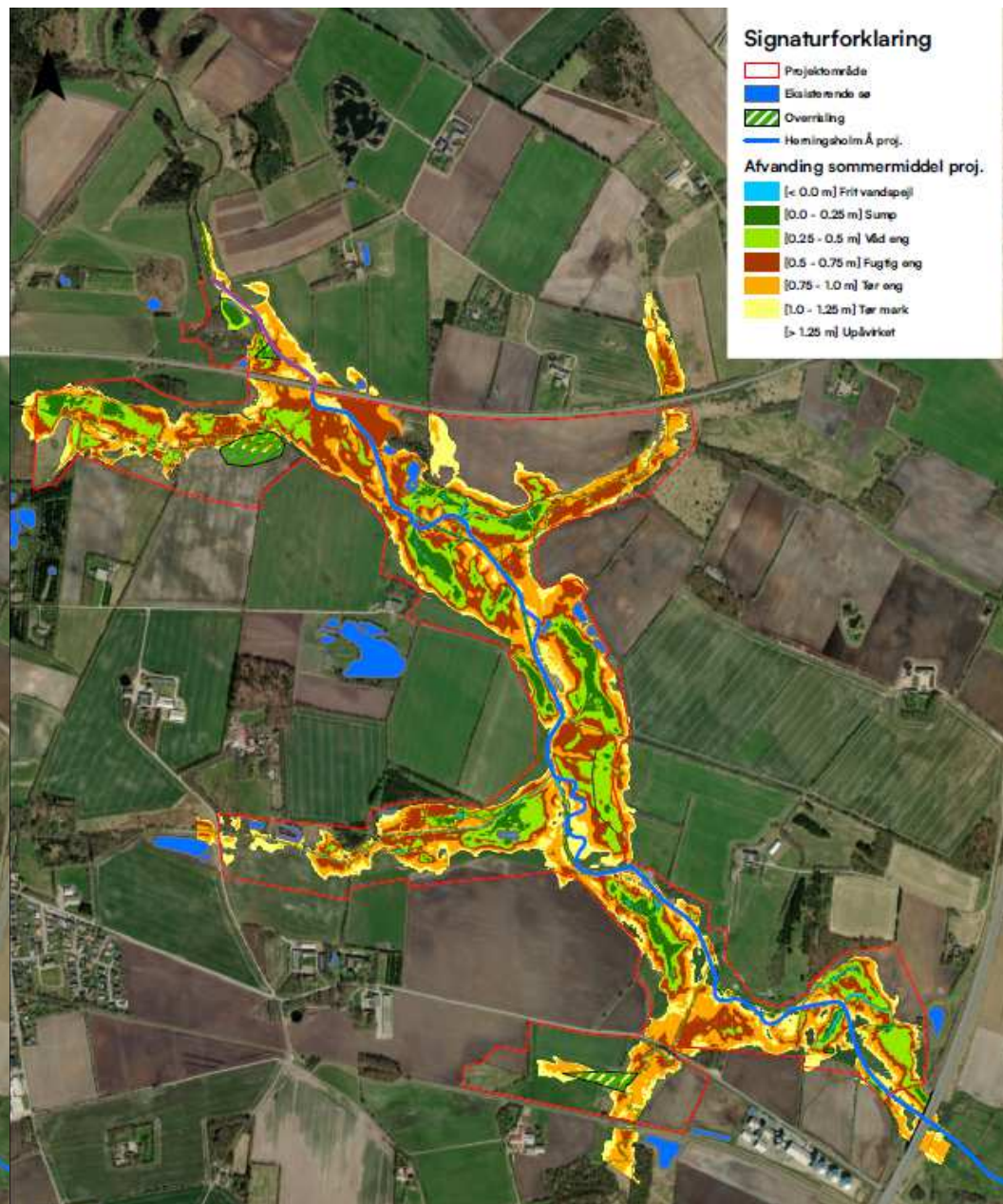

Signaturforklaring

- Projektområde
- Eksisterende se
- Overrørling
- Herringsholm Å proj.

Afvanding sommermiddel proj.

- [< 0.0 m] Frit vandpejl
- [0.0 - 0.25 m] Sump
- [0.25 - 0.5 m] Våd eng
- [0.5 - 0.75 m] Fugtig eng
- [0.75 - 1.0 m] Tør eng
- [1.0 - 1.25 m] Tør mark
- [> 1.25 m] Upåvirket

Kulstof- og kvælstoffjernelse

Tre væsentlige bidrag:

- *Ekstensivering af areal*
- *Hævelse af grundvandsstand på tørveholdige jorde*
- *Kvælstoffjernelse vha. overrislingsområder*

Resultater	
Projektområde	134,6 ha
Slutrecipient	Holsterbro Vandkraftsø og Nissum Fjord
Samlet CO ₂ tilbageholdelse	532 tons CO ₂
Arealspecifik CO ₂ tilbageholdelse	3,95 ton CO ₂ /ha projektområde
Samlet kvælstoffjernelse	4.571 kg N
Arealspecifik N-fjernelse	34 kg N/ha projektområde
Fosforfrigivelse	117 kg P

Konklusion og øvrige effekter

- Teknisk set kan projektet realiseres
- Stort sammenhængende naturområde og mere varieret natur
- Større rekreativ værdi
- Bidrager til at vandløbene i projektområdet kan opnå målopfyldelse
- Har en moderat CO₂ tilbageholdelse, men en god kvælstoffjernelse
- Fosforfrigivelsen kan accepteres